

3 JANUARI 2010 – OPENBARING VAN DE HEER

EERSTE LEZING

JESAJA 60, 1-6

Sta op, laat het licht u beschijnen, Jeruzalem, want de Zon gaat over u op en de glorie van de Heer begint over u te schijnen. Want zie: de duisternis bedekt de aarde, het donker de volkeren, maar over u gaat de Heer op en zijn glorie is boven u verschenen.

Volkeren komen af op uw licht, koningen op de luister van uw dageraad. Sla uw ogen op en zie om u heen: van overal stromen ze naar u toe, uw zonen komen van verre, uw dochters draagt men op de arm.

Bij het zien hiervan zult gij met blijdschap worden vervuld en uw hart zal bonzen en wijd worden van vreugde. Want de schatten der zee gaan over in uw bezit, de rijkdommen der volkeren worden aan u afgedragen. Een zee van kamelen bedekt u, jonge kamelen van Midjan en Efa. Alle bewoners van Sjeba trekken naar u toe; ze voeren goud en wierook aan en verkondigen luid de roem van de Heer.

TWEDE LEZING

BRIEF AAN DE EFESIERS 3, 2-3a.5-6

Broeders en zusters,

Gij hebt vernomen hoe zich de genade Gods heeft verwezenlijkt, die mij met het oog op u gegeven is; door openbaring is mij de kennis van het geheim meegegeeld, zoals ik het reeds in het kort heb beschreven. Nooit is het onder vroegere geslachten aan de kinderen der mensen bekend gemaakt, zoals het nu door de Geest is geopenbaard aan zijn heilige apostelen en profeten: dat de heidenen in Christus Jezus mede-erfgenamen zijn, medeleden en mededeelgenoten van de belofte door middel van het evangelie.

EVANGELIE

MATTEUS 2, 1-12

Toen Jezus te Betlehem in Juda geboren was, ten tijde van koning Herodes, kwamen er te Jeruzalem Wijzen uit het Oosten en vroegen: „Waar is de pasgeboren koning der joden? Want wij hebben zijn ster in het oosten gezien en zijn gekomen om Hem onze hulde te brengen.”

Toen koning Herodes dit hoorde, werd hij veront- rust en heel Jeruzalem met hem. Hij riep alle hogepriesters en schriftgeleerden van het volk bijeen en legde hun de vraag voor, waar de Christus geboren moest worden. Zij antwoordden hem: „Te Betlehem in Juda. Zo immers staat er geschreven bij de profeet: en gij Betlehem, landstreek van Juda, gij zijt volstrekt niet de geringste onder de leiders van Juda, want uit u zal een leidsman te voorschijn treden, die herder zal zijn over mijn volk Israël.”

Toen ontbood Herodes in het geheim de Wijzen en hij vroeg hun nauwkeurig naar de tijd waarop de ster verschenen was. Daarop zond hij hen naar Betlehem met de opdracht: „Gaat een zorgvuldig onderzoek instellen naar het Kind, en wanneer gij het gevonden hebt, bericht het mij dan, opdat ook ik het hulde kan gaan brengen.” Na de koning aangehoord te hebben, vertrokken zij.

En zie, de ster die zij in het oosten gezien hadden, ging voor hen uit, totdat ze boven de plaats waar het Kind zich bevond, stil bleef staan. Op het zien van de ster werden zij vervuld van overgrote vreugde. Zij gingen het huis binnen, zagen er het Kind met zijn moeder Maria en op hun knieën neervallend betuigden zij het hun hulde. Zij haalden hun schatten te voorschijn en boden het geschenken aan: goud, wierook en mirre.

En in een droom van Godswege gewaarschuwd niet meer naar Herodes terug te keren, vertrokken zij langs een andere weg naar hun land.

Schriftlezingen © Katholieke Bijbelstichting 's Hertogenbosch, www.bijbel.net

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Kris DEPOORTERE —

De vierde koning

IN DE KERSTSTAL TE ZIEN op Rogier van der Weydens *De aanbidding van de koningen* (het altaarstuk is te bewonderen in de Alte Pinakothek in München) hangt boven het hoofd van de Madonna met Kind, schijnbaar onopvallend, een kruisbeeld. Daarmee geeft de kunstenaar de diepe betekenis weer van het feest van de Openbaring. De boodschap, die Jezus aan de hele wereld brengt, is een boodschap van gegeven liefde. Grenzeloos, geografisch, maar ook qua inzet. De maat van de liefde is mateloos.

Diezelfde boodschap wordt verteld in de middeleeuwse legende van de vierde koning. We hebben altijd gehoord dat er drie koningen waren: Melchior, Gaspar en Balthasar. Volgens de legende was er echter een vierde. Laten we hem Vladimir noemen, uit Oezbekistan of zo. Ook hij had de ster gezien en ging op weg. Hij had goudstukken bij zich, edelstenen, bont, zijde en zoete honing voor Jezus.

Onderweg kwam hij de andere koningen tegen. Bij de stadspoorten van Kabul zagen ze een groep bedelaars. De drie andere koningen liepen haastig door. Koning Vladimir bleef staan en betaalde de armen een maaltijd met een paar van zijn goudstukken. Zo speelde hij die drie andere koningen kwijt. In z'n eentje zou hij ook wel de weg vinden, dacht hij. En Jezus zou ook wel tevreden zijn met een geschenkje minder.

Vladimir trok verder. Bij Teheran zag hij hoe een groep slaven werd mishandeld door hun eigenaar. Hij kon het niet langer aanzien en met zijn edelstenen kocht hij de slaven vrij. De vrijgemaakte slaven waren echter hoogst ontevreden. „Vroeger kregen we slaag, maar ook eten. Nu krijgen we niets meer.” Vladimir schrok, maar hij begreep hun brutale manieren. Met de rest van zijn goudstukken kocht hij een vervallen boerderij, knapte ze samen met hen op en leerde hun hoe ze moesten zaaien en planten en oogsten.

Dat nam nogal wat tijd in beslag en om sneller te gaan, stapte koning Vladimir dwars door de woestijn. Hij werd er overvallen door een zwerm bijen die hongerig op zoek was naar voedsel. Opdat die diertjes niet zouden sterven, gaf hij ze dan maar zijn pot honing. Jezus zou ook wel tevreden zijn met het stuk bont en met het zijden weefsel, dacht hij.

Onder een schrale boom trof Vladimir een melaatse aan. Het deed hem pijn, toen hij zag hoe lelijk diens wonden waren. Hij nam de zijde die hij mee had, scheurde ze in repen en verbond er de wonden van de melaatse mee.

De nachten werden kouder in de woestijn en noodgedwongen moest Vladimir het stuk bont voor zichzelf gebruiken. Hij sleepte zich verder en toen hij de stad Bagdad bereikte, zag de koning er zelf uit als een bedelaar, gekleed in duur maar tot op de draad versleten bont.

Daar hoorde hij een vrouw schreeuwen en hij zag hoe soldaten haar enige zoon meesleurden. De zoon had grote schulden gemaakt en werd als galeislaaf veroordeeld. Vladimir kwam tussenbeide en de rechters aanvaardden dat hij de plaats van de arme jongen zou innemen. Zo kwam koning Vladimir terecht in de havenstad Basra in het ruim van een schip, waar hij de straf van dertig jaar als slaaf uitzat.

Hij werd vrijgelaten in Haifa, op de kust van Palestina. Hij was oud en versleten en wist helemaal niet meer waar hij Jezus zou vinden. De ster was al lang weg. Hij sukkelde de hoofdweg op naar Jeruzalem.

En dan zag hij iets vreselijks. Tussen een schreeuwende massa zag hij drie kruisen en drie gekruisigde mannen. De man op het kruis in het midden glimlachte naar Vladimir. Vladimir kwam dichterbij en zag het opschrift op het kruis: Jezus van Nazareth, koning van de joden.

Met lege handen ging hij voor het kruis staan. „Jezus,” zei hij, „ik heb niets meer, ik heb alleen nog mijn leven, en ook dat is niet veel. Ik ben oud en versleten. Ik kan niet meer.” En dan sprak Jezus: „Ik heb net aan de man naast Me gezegd dat hij met Mij mee mocht naar mijn Huis, naar de hemel. Kom ook maar mee.”

In een visioen zag Vladimir hoe de bedelaars uit Kabul een winkel waren begonnen. Ze verkochten er vliegers. In Teheran hielden de vrijgekochte slaven een bloeiend bedrijf van dadels en palmolie. En de bijen aan wie hij honing gaf, hadden zo veel honing gemaakt, dat de nomadenstammen ervan leefden. De melaatse was genezen en arts geworden, huidspecialist. In Bagdad leidde de jongen, die veroordeeld was als galeislaaf een eerlijk leven. Hij was getrouwd en had zijn oude moeder bij zich in huis genomen.

„Kom nu,” zei Jezus tot Vladimir, „het is Goede Vrijdag, even voor drie. Hoog tijd voor de mooiste Openbaring.”